

Verkiezingsprogramma PvdA Waterschap Amstel Gooi en Vecht

2019 - 2023

Zeker zijn

■

- van veilige dijken en voorkomen van wateroverlast
- van stoppen bodemdaling en minder broeikasgassen
- van nog schoner water
- van water om van te genieten
- van eerlijke verdeling van lasten

WAT WIJ WILLEN MET WATER

Programma 2019-2023 waterschapsverkiezingen

Waterschap Amstel Gooi en Vecht (AGV)

Zeker zijn van droge voeten ook als het zeewater stijgt en het stortregent. Zeker zijn van voldoende zoet water, ook als het extreem lang droog is zoals afgelopen zomer. En zeker zijn van schoon en zoet water zodat mens en dier het optimaal kunnen gebruiken en genieten.

Daarvoor moet ons afvalwater goed schoon worden gemaakt, voordat het weer in het oppervlaktewater terechtkomt. En moeten de oevers en het water meer toegankelijk zijn en blijven voor zowel mensen als dieren.

Het waterschap zorgt sinds jaar en dag voor de waterveiligheid, voldoende water en schoon water. De invulling van die veiligheid, de gevolgen voor de landbouw en de natuur en de aanpak van vervuilende stoffen die in het water terechtkomen, vragen om politieke keuzes. Ook als het gaat om het stopzetten van de bodemdaling door verhoging van het grondwaterpeil.

Hoe waarborgen we de kwaliteit van onze omgeving nu en in de toekomst? En wie gaat dat betalen? Wij blijven uitgaan van het principe dat de sterkste schouders de zwaarste lasten moeten dragen.

Op 20 maart 2019 mogen alle inwoners van ons waterschap Amstel, Gooi en Vecht kiezen voor een nieuw bestuur. De politieke partijen in ons waterschap verschillen van mening over de keuzes die we moeten maken.

Hoe de PvdA in het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht zekerheid geeft voor de toekomst is te lezen in dit verkiezingsprogramma.

Waar de PvdA voor staat in 10 punten:

Veilige dijken en voorkomen van wateroverlast

1. Omdat de zeespiegel stijgt, blijven we de dijken verstevigen. De PvdA wil dat dijkversterking altijd in overleg gebeurt met omwonenden en belanghebbenden. Verder vindt de PvdA dat bij dijkverbetering ook aandacht is voor recreatie en verbetering van de natuur.

2. De klimaatverandering leidt tot periodes van hevige regenval en extreme droogte. Daar gaan wij ons op voorbereiden. Door regenwater minder te lozen op het riool, beter op te vangen en zo veel mogelijk vast te houden, zeker ook in de stad.

Stoppen bodemdaling en minder broeikasgassen

3. Bodemdaling is vervelend voor de mensen die in onze veenpolders wonen. Omdat de huizen en wegen verzakken. Daarnaast komt bij bodemdaling veel CO₂ vrij. Dit is alleen te stoppen door de polders natter te houden. De PvdA stopt met het land verder naar beneden te pompen. Als boeren daardoor moeten overgaan op andere vormen van landbouw dan helpen we ze daarbij.

4. Het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht werkt energiezuinig en wekt energie op voor eigen gebruik op en bij eigen gebouwen en terreinen. De PvdA vindt dat het waterschap meer energie kan produceren en dus netto-energieproducent wordt.

Nog schoner water

5. Landbouwgif, (micro)plastics en medicijnresten horen niet in het oppervlaktewater. Alleen tegen hoge kosten zijn deze verontreinigingen eruit te halen. Veel goedkoper is het om te voorkomen dat ze erin terechtkomen. Wij willen programma's die het gebruik van plastics tegengaan en maken dat

de landbouw geen gif meer loost. En we willen dat ongebruikte medicijnen worden teruggebracht naar de apotheek. Ook willen we dat ziekenhuizen hun afval zelf verwerken in zogenoemde Pharmafilters.

6. Nu de Vecht schoon is, wil de PvdA de Amstel net zo schoon krijgen. Schoon voor een betere flora en fauna, maar ook om het zwemmen veiliger te maken. De rioolwaterzuivering van Amstelveen moet daarvoor worden verplaatst en op de zuiveringen in Uithoorn en Mijdrecht komt een extra zuiveringstap.

7. Sommige stoffen die via het rioolwater in de zuivering komen, kunnen we terugwinnen. De PvdA wil dat het waterschap vooroploopt bij het terugwinnen van grondstoffen, zoals fosfaat en cellulose (WC-papier) uit rioolwater.

Water om van te genieten

8. Wij willen dat het water schoon en bereikbaar is, zodat mensen op meer plaatsen kunnen zwemmen, varen, schaatsen en vissen. Water biedt ook verkoeling als het erg warm is. Daarnaast wijzen we plekken als rustgebieden.

9. Het waterschap heeft een lange geschiedenis van zorgvuldig omgaan met water en veel erfgoed, zoals oude gemalen, molens, eeuwenoude waterlopen, waterlinies en sluizen. Deze geschiedenis moeten we koesteren en bekend maken aan onze bewoners en bezoekers.

Eerlijke verdeling van lasten

10. Sterke schouders dragen de zwaarste lasten. Dat betekent dat grote bedrijven en grootgrondbezitters meer betalen en dat mensen met een minimuminkomen kwijtschelding krijgen.

Programma Waterschapsverkiezingen 2019

Waterschap Amstel Gooi en Vecht

Op deze en volgende pagina's geven we aan voor welke uitdagingen het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht staat en hoe de PvdA die uitdagingen wil aangaan.

Waterkwantiteit en veiligheid

De uitdaging

- **Voldoende water**

Zorgen dat er op ieder moment en op iedere plaats niet te veel en niet te weinig water is.

- **Robuust watersysteem**

Door veranderingen in het klimaat met zwaardere regenval en langere perioden met droogte moet er meer water worden opgevangen en vastgehouden.

- **Versterking van dijken**

Door de stijgende zeespiegel moeten onze dijken op hoogte worden gehouden. Wij moeten zorgen dat dit in samenspraak gebeurt met omwonenden en belanghebbenden gebeurt.

- **Verzilting tegengaan**

In periode van droogte hebben de natuur, landbouw en onze drinkwatervoorziening veel last van verzilting. Bij waterschaarste heeft terugdringen van het zoute water dan ook prioriteit.

- **Stoppen bodemdaling**

In de veenweidegebieden zorgt een laag waterpeil voor verdere bodemdaling met als gevolg versnelde afbraak van veen en omzetting in broeikasgas. Wij kunnen niet accepteren dat we op deze manier bijdragen aan klimaatverandering. De uitdaging is om het waterpeil zo te verhogen dat bodemdaling zo veel mogelijk stopt.

Wat wil de PvdA

1. Geen verdere bodemdaling en minder CO₂-uitstoot kan alleen door het waterpeil in de veenweidegebieden niet verder te verlagen. Dat zal ertoe leiden dat de landbouw daar zal veranderen. We willen samen met agrariërs experimenten met andere vormen van landbouw, die leiden tot veel minder bodemdaling. Daarbij kijken we naar alle opties, van bodemdrainage tot ander, toekomstbestendig bodemgebruik of het land teruggeven aan de natuur.

2. Het waterbelang wordt vanaf de start van de ontwikkeling van ruimtelijke plannen ingebracht. De watertoets bij vergunningen voor bouwen blijft noodzakelijk. Wij willen dat elke gemeente een omgevingsvisie heeft waarin water leidend is.

3. We gaan met elke gemeente gezamenlijk een klimaat-adaptatieplan maken en daarbij ook burgers verleiden mee te doen door vergroening en minder versterking in de tuin. Samen met de gemeenten

zoeken we naar mogelijkheden om afkoppelen van het hemelwater en het vergroenen van tuinen te belonen. Iedere gemeente zou moeten beschikken over een eigen waterloket waar inwoners en bedrijven terecht kunnen voor advies over wateropvang en waterberging. De overheid geeft zelf het goede voorbeeld bij de inrichting van openbare ruimte en de eigen gebouwen.

4. Ter voorkoming van wateroverlast kiezen we zo veel mogelijk voor oplossingen als wadi's en minder verharding. Pas daarna zetten wij infrastructurele en technische instrumenten in zoals dijkverhoging en extra bemaling. Afstemming en samenwerking met anderen is daarbij noodzakelijk. Met name in stedelijke gebieden moet de opvang van regenwater verbeteren om wateroverlast te voorkomen en het voor de huizen gewenste grondwaterniveau te handhaven. Dit kan door vergroening van de openbare ruimte en een ander parkeerbeleid.

5. Om droogteperioden te overbruggen moeten er voldoende buffermogelijkheden zijn om zoetwater vast te houden. Verder steunen we innovatieve methoden om verzilting tegen te gaan, zoals het experiment in de Horstermeer waarbij zoute kwel wordt aangepakt om daarvan uiteindelijke drinkwater te maken.

6. Dijkverhoging en -versteviging worden goed en volgens planning uitgevoerd. Daarbij werken we samen met omwonenden en andere belanghebbenden aan de beste oplossing in hun omgeving. Voorbeelden zijn de grondankers van de Ringdijk van de Watergraafsmeer en de aanpak van de Amsteldijk.

7. Bij dijkverhoging en -versteviging maken we in samenwerking met gemeenten en provincies werk met werk. Bijvoorbeeld door de aanleg van wandel-

en fietspaden. Ten behoeve van de biodiversiteit (met name de insecten) maken we dijken groener en waar mogelijk maken we bloemenrijke kruinen en oevers.

8. De PvdA zet in op goed risicomanagement. Een gedegen risico-inventarisatie en adequate rampenbestrijdingsscenario's maken daar onderdeel van uit.

Dooiersluis bij Wilnis

Toldeur in combinatie met fietsbrug over Ringvaart Watergraafsmeer

Schoon water

De uitdaging

• Europese waterkwaliteitsnormen

Nu halen we de in Europa overeengekomen kwaliteitsnormen voor oppervlaktewater op veel plekken niet.

Zo is de waterkwaliteit in onze natuurgebieden op veel plaatsen onvoldoende, wat ten koste gaat van de diversiteit aan dieren en planten. Ook kunnen we op veel plaatsen niet veilig zwemmen.

• Brak water uit diepe polders

De continue toevoer van brak water verslechtert de waterkwaliteit van ons oppervlaktewater.

• Landbouwgif, (micro)plastics en medicijnresten

Deze vervuilende stoffen komen nog steeds en soms in toenemende mate in het oppervlaktewater terecht.

De effecten van deze stoffen zijn vaak nog niet bekend maar we zien wel het aantal insecten sterk afnemen.

• Restwater uit rioolwaterzuivering

Het water dat uit de rioolwaterzuivering komt, is vaak nog niet voldoende schoon. In de Amstel is het water nog niet van voldoende kwaliteit om in te zwemmen.

• Hergebruik afvalstoffen

In ons afvalwater zitten veel stoffen die we kunnen hergebruiken. Ook kunnen we restproducten van zuiveringen gebruiken om energie op te wekken.

• Verbetering visstand

Voor vissen heeft ons water niet altijd de juiste kwaliteit; vissen kunnen gemalen en inlaten lang niet allemaal passeren. Ondanks dat er bijna geen paling meer is, wordt er nog steeds op gevist.

Wat wil de PvdA

1. De landbouw en andere sectoren aanspreken op hun bijdrage aan de verbetering van de waterkwaliteit. We stellen financiële en andere middelen beschikbaar om de landbouw te steunen de waterkwaliteit te verbeteren en verwachten dat daar voldoende gebruik van wordt gemaakt.

2. Wij toetsen watergebiedsplannen aan de mate waarin ze bijdragen aan echt schoon water. Op deze manier komen we zo dicht mogelijk bij de Europese kwaliteitsnormen.

3. Herstel van natuur en behoud van bestaande natuurgebieden.

4. Prioriteit geven aan het terugdringen van plastic afval bijvoorbeeld door programma's gericht op het beïnvloeden van gedrag van bewoners en bezoekers. Bij microplastics, wil de PvdA dat de industrie stopt met het onnodig gebruik in fleece, cosmetica en tandpasta.

5. Voorkomen dat het oppervlakte vervuild raakt door strenge handhaving op het zuiveren van landbouwgif door tuinders en aanpak van de laatste woonboten die nog geen aansluiting op het riool hebben. Verder terugdringen van het gebruik van landbouwgif zodat er ook minder erfafspoeling is. In overleg met de gemeenten voorkomen dat bij hevige regenval rioolwater direct op het oppervlaktewater wordt geloosd (overstorten).

6. Medicijnen horen niet in het oppervlaktewater. De PvdA wil de sector aanspreken op het maken van milieuvriendelijkere varianten. Ook moet een terugnamebijdrage worden ingevoerd en teruggave van medicijnen gemakkelijker worden gemaakt. De terugnamebijdrage moet worden besteed aan betere zuivering van het afvalwater.

7. Prioriteit geven aan behoud en verbetering van de biodiversiteit. Onder meer door het vispasseerbaar maken van gemalen en inlaten. De beroepsvisserij moet aan banden gelegd, zodat visstand kan herstellen zeker voor de paling. Verbod van gebruik van vislood.

8. Nu de Vecht schoon is, wil de PvdA de Amstel net zo schoon krijgen. Schoon voor betere flora en fauna, maar ook om het zwemmen veiliger te maken. De rioolwaterzuivering van Amstelveen dient daarvoor te worden verplaatst en op de zuiveringen in Uithoorn en Mijdrecht willen we een extra zuiveringsstap realiseren.

9. Afvalwater gaat op termijn energie opleveren, terwijl grondstoffen zoals fosfaat en cellulose eruit kunnen worden teruggewonnen. Het waterschap is binnen enkele jaren energieneutraal (wekt zelf net zoveel op, als het verbruikt), maar de PvdA vindt dat de volgende stap gezet moet worden. Naast het maken van groen gas en elektriciteit uit zonnepanelen gaat het waterschap ook energie winnen uit slib, oppervlaktewater en rioolwater.

10. Het succesvolle experiment in Buiksloterham met nieuwe sanitatie (het gescheiden verwerken van toiletwater, voor terugwinning van grondstoffen en energie) moet een vervolg krijgen. Zoals op de nieuwe eilanden op IJburg en de woningbouw in het nieuw te ontwikkelen gebied Havenstad in Amsterdam.

11. Baggeren van de Vechtplassen is een belangrijke stap om tot een betere waterkwaliteit te komen. Voor schoon water is het nodig om woekerende exoten aan te pakken. Bagger moet veilig worden afgevoerd en opgeslagen.

Peilbeheer bij Naardermeer met zonneenergie

Opslag fosfaat bij rioolwaterzuivering Amsterdam West

Genieten van water

De uitdaging

• Recreatie

Meer water, dijken en oevers moeten geschikt worden gemaakt voor recreatief gebruik. Bijvoorbeeld voor wandelen en fietsen op dijken en langs oevers, varen, roeien en kanoën, schaatsen, zwemmen en vissen. Sommige gebieden zijn gereserveerd voor natuur (stiltegebieden).

• Bevorderen kennis van het water

De klimaatverandering maakt vraagstukken rond wateroverlast, waterveiligheid en droogte veel urgenter. Dit vraagt erom dat we onze inwoners meer bewust moeten maken van water.

• Behoud cultureel erfgoed

Ons waterschap is eeuwenoud en rijk aan erfgoed waarvoor we goed moeten zorgen. Het is belangrijk dat we dit aan onze bewoners en bezoekers laten zien.

• Meer groen en water in de stad

'Hittestress' is een opkomend probleem in de steden. Dat is tegen te gaan door meer groen en water en minder stenen en door meer plekken van verkoeling te bieden zoals zwemmogelijkheden.

Wat wil de PvdA

1. Dijken bieden kansen voor aantrekkelijke fiets- en wandelpaden. Wij leggen daarbij een accent op de landschappelijk ingepaste dijken. Natuur- en cultuurhistorische waarden blijven behouden of worden versterkt. We kiezen ook voor stiltegebieden waar de natuur alle ruimte krijgt.

2. Waar natuurvriendelijke oevers worden gerealiseerd, moet het water voor recreatie bereikbaar blijven. We zijn actief betrokken bij de aanleg van plaatsen om te varen, vissen, schaatsen en zwemmen. Verbetering van vaarverbindingen is goed, zolang we ons houden aan de vaarsnelheid en varen in kwetsbare gebieden natuurvriendelijk gebeurt. Deze voorwaarde leggen we op aan de nieuwe verbindingen in het Vechtplassengebied.

3. In samenwerking met gemeenten moeten steden hun waterbergende vermogen verbeteren (polderdaken, waterpleinen, e.d.). Dit draagt tevens bij aan de bestrijding van hittestress. Continuering en uitbreiding van het klimaatadaptatieprogramma Rain Proof binnen en buiten de stad maakt het mogelijk om de inwoners te betrekken bij het belang van meer groen en water.

4. De betrokkenheid van burgers met het water en de waterveiligheid vergroten door gerichte publieksprogramma's. Voorbeeld is het citizen science programma, waarbij iedereen de kwaliteit van het water kan meten en doorgeven aan het waterschap. Een andere voorbeeld is stimulering van vergroening in de tuin en de opvang van regenwater. We kiezen nadrukkelijk voor educatie van jong en oud, bijvoorbeeld door open dagen voor al onze bewoners.

5. De PvdA vindt het belangrijk dat iedereen zich bewust zijn van het gevecht van Nederlanders tegen het water door de eeuwen heen. Het is daarom belangrijk dat waterbouwkundige werken uit het verleden worden behouden en worden benut om het verhaal van het waterschap uit te dragen. Voorbeelden zijn molens, oude gemalen, waterlopen, waterlinies en de legakkers in het Plassengebied.

6. Ook willen we aandacht geven aan nieuwe kunst en architectuur bij gemalen, sluizen en andere werken van het waterschap Amstel Gooi en Vecht.

Behoud van molens

Citizens science betreft bewoners

Aandacht voor waterliniewerken

Stimulering groene daken in de stad

Watermanagement en begroting

De uitdaging

- **Samenwerking met overheden en andere instanties**

Juist het waterschap heeft een belangrijke taak om samenwerken te bevorderen.

- **Voortrekkersrol**

Als waterschap waarin de hoofdstad en tevens grootste stad van ons land ligt, hebben we een verantwoordelijkheid die verder reikt dan het eigen gebied.

- **Verdeling van zetels**

Een deel van de zetels is nog steeds gereserveerd voor landbouwers, natuureigenaren en bedrijven. Hierdoor vormt het bestuur geen afspiegeling van de keuze van de kiezers.

- **Deskundigheid internationaal uitdragen**

In veel andere landen is de situatie rondom de waterveiligheid en de waterkwaliteit nog lang niet zo goed als bij ons. Wij zijn in staat met onze kennis een bijdrage te leveren aan de aanpak in andere delen van de wereld.

- **Eerlijke belasting**

De kosten van het waterschap moeten we samen opvangen. Daartoe heft het waterschap zijn eigen (niet-progressieve) belastingen. Voor ons is van groot belang dat deze lasten eerlijk worden verdeeld.

- **Maatschappelijk verantwoordelijk**

De waterschapsorganisatie dient maatschappelijke verantwoordelijkheid te tonen bij zijn opdrachtgeverschap en het eigen personeelsbeleid.

Wat wil de PvdA

1. Het Waterschap Amstel Gooi en Vecht neemt als regisseur van het watermanagement het voortouw om partijen die relevant zijn voor het waterbeheer gebiedsgericht samen te brengen. Zoals andere waterschappen, rijk, provincies, gemeenten, natuurorganisaties, recreatieschappen en het bedrijfsleven. We spelen een dragende rol in de Metropool Regio Amsterdam als het gaat om klimaatadaptatie. We brengen de gemeenten van ons werkgebied samen. We streven om ook in de andere gemeenten in ons gebied de waterketen meer in één organisatie onder te brengen.

2. Via de Unie van Waterschappen dringt het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht bij het rijk aan op verdere democratisering van de waterschapsbesturen. Dat betekent voor ons directe verkiezingen zonder geborgde zetels, gereserveerd voor belanghebbenden van Kamer van Koophandel, de landbouworganisaties en de natuur. Uiteraard kunnen deze partijen op allerlei manieren betrokken worden bij het waterschapsbestuur.

3. Bij AGV stageplekken en leerwerkplekken stimuleren en maken dat er meer werkplekken komen voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. We streven naar een personeelsbeleid dat

inclusief is en rekening houdt met de man/vrouwbalans en de diversiteit in onze maatschappij.

4. Er komt rond 2022 meer bestuurlijke vrijheid voor waterschappen om de tarieven vast te stellen. De PvdA wil deze vrijheid gebruiken om ervoor te zorgen dat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen. Het tarief van de waterschapsbelastingen (watersysteemheffing en zuiveringsheffing) voor huurders mag niet sterker stijgen dan de inflatie. We zijn tegen een buitenproportionele stijging van de categorie natuur. Omdat landbouw in ons gebied een steeds kleiner areaal beslaat, vindt de PvdA dat een hoger deel van de rekening bij 'gebouwd' terecht zou moeten komen. Ook de kosten voor klimaatadaptatie, schoon water en circulariteit komen ten koste van de eigenaren van gebouwen. We zoeken naar manieren om bij onze heffing duurzaam en watervriendelijk gedrag te belonen, bijvoorbeeld bij eigen sanitatie of vergroening van tuinen.

5. Om reden van internationale solidariteit moeten we het bedrag verhogen dat wij inzetten voor Wereldwateret.

6. De PvdA is in het kader van het sociaal beleid van AGV voor het behoud van 100% kwijtschelding aan ingezetenen met een minimuminkomen voor beide heffingen. Dat geldt voor iedereen die op het

minimumniveau zit, dus ook ZZP'ers en ondernemers. We gaan zorgvuldig om met het incasso-beleid bij mensen met schulden.

7. De legeskosten worden kostendekkend opgelegd en volgens het principe van de vervuiler betaalt.

8. Als landelijke partij kan de PvdA optimaal gebruikmaken van samenwerking met partijleden in andere waterschapsbesturen en bij gemeenten, provincies, Den Haag en Europa.

Droogte op de hei bij Hilversum

Nieuwe Iperslotersluis

Zonnepanelen op rioolwaterzuivering

